

Сотченко Євген Валерійович
аспірант кафедри світового господарства
і міжнародних економічних відносин
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-307-4-3>

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ РОЗПОДІЛЕНОГО РЕЄСТРУ

Сучасні традиційні фінанси багато століть будувалися на певній моделі. Основними учасниками традиційної фінансової системи були фінансові посередники-банки. Вони залучали грошові кошти вкладників, надаючи послуги для безпечного зберігання грошових коштів та отримували комісії, невеликий відсоток за свої послуги. Залучені кошти банки видавали у вигляді кредитів особам, які потребували додаткового фінансування під вищий відсоток. І за рахунок цієї різниці між відсотком за вкладом та відсотком за кредитом банки фінансували свої поточні витрати та отримували прибуток. Так працювали класично традиційні фінансові інститути багато століть. Класичні фінансові інститути отримали також назву «фінансові посередники» за виконання функції акумулювання тимчасово вільних коштів від тих, у кого вони на даний час тимчасово не задіяні, та видаючи їх у вигляді кредитів на користь тих, хто потребує сьогоднішнього часу у додатковому фінансуванні. Традиційні фінансові інститути у сучасному світі представляють великі фінансові організації, які централізованим чином акумулюють кошти та перерозподіляють їх на користь осіб, потребують додаткового фінансування.

В даний час нові технології у сфері фінансів значною мірою трансформують індустрію фінансових послуг і витісняють традиційні моделі фінансування. Деякі експерти стверджують, що трансформація світової фінансової системи призводить до того,

що класичні фінансові інститути вже не зможуть конкурувати з новими компаніями зі сфери фінтеху, що може привести їх до руйнування та припинення бізнесу. Висловлюється точки зору, що платіжні системи Visa та Mastercard програють у сфері платежів новим платіжним фінтехкомпаніям, і можуть у найближчий час припинити свою діяльність з застосуванням традиційних технологій платежу.

В даний час можливо констатувати факт появи нової парадигми розвитку фінансової сфери, зумовили появу нових фінансових інститутів та революційних фінансових технологій, які змінюють інфраструктуру фінансових ринків, що існують на сучасному етапі розвитку міжнародних економічних відносин. Однією з таких фінансових технологій є децентралізовані фінанси (Decentralized Finance – DeFi), далі за текстом Давайте дамо визначення, що таке децентралізовані фінанси (DeFi). На даний час на жаль не існує чіткого юридичного визначення децентралізованих фінансів у нормативних актах багатьох країн, тому автор спробує надати своє трактування цього поняття. DeFi визначаються як область економічних знань, що розвивається на стику блокчейна, діджиталізованих активів та фінансових сервісів, які за допомогою алгоритма блокчейну, усувають фінансових посередників, скорочуючи час перебігу фінансових операцій за допомогою спеціальних програмних фінансових сервісів (децентралізованих додатків (decentralized applications (dapps)), що працюють без застосування єдиного централізованого механізму, та виконують ролі як клієнта так і сервера.

Особливе місце при проведенні фінансових операцій займають однорангові (P2P) фінансові транзакції, що виступають однією з основних передумов функціонування DeFi. Однорангові платежі (P2P) – це особливий механізм розрахунків, за допомогою якого користувач може переказувати кошти зі свого банківського рахунку на рахунок іншої особи через цифрове середовище, тобто Інтернет або мобільний пристрій. Багато банків і кредитних спілок підтримують систему P2P у своїх власних програмах, наприклад,

пропонуючи доступ до Zelle. Транзакція P2P DeFi застосовуються при ситуації, коли дві сторони погоджуються обміняти криптовалюту на товари чи послуги без участі третьої сторони. У DeFi P2P може задовольнити потреби фізичної особи в кредиті, а алгоритм робить верифікацію партнерів, які погоджуються за умовами кредитора, в результаті чого видається позика. Платежі через P2P здійснюються через децентралізовану програму, або dApp, і дотримуються того самого процесу, який є у блокчейні. Низькі комісії та високі процентні ставки: DeFi дозволяє будь-яким двом сторонам за угодою домовлятися про процентні ставки та позичати гроші через мережі DeFi. Безпека та прозорість зовнішньоторговельних операцій забезпечують смарт-контракти, опубліковані у середовищі блокчейн, а записи про завершені транзакції доступні для перегляду будь-кому, але є конфіденційними, тобто не розкривають особу, яка проводить операції за експортно-імпортними угодами. Інформація у блокчейні є незмінними, їх неможливо підмінити. Автономність: платформи DeFi не залежать від жодних централізованих фінансових установ і не зазнають негараздів чи банкрутства. Децентралізований характер протоколів DeFi значною мірою зменшує цей ризик. Однорангове кредитування у рамках DeFi не означає, що не буде жодних відсотків і комісій. Однак це означає, що у сторін експортно-імпортної угоди буде набагато більше варіантів отримати позику, оскільки позикодавець може бути у будь якій точці світу.

Децентралізоване фінансування, як було зазначено вище усуває потребу у централізованій фінансовій моделі, дозволяючи будь-кому користуватися фінансовими послугами будь-де, незалежно від географічного містознаходження. Програмні засоби DeFi дають кінцевим користувачам фінансових продуктів більше контролю над своїми грошима через особисті гаманці та торгові сервіси, які обслуговують окремих осіб. Децентралізовані фінанси не забезпечують повної анонімності. Транзакції не включають імена фізичних осіб, але їх можна відстежити суб'єктами, які мають доступ, включаючи уряди.